

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Federico García
LORCA

Kelebeğin Kötü Büyüsü

İspanyolca Aslından Çeviren: Ümit Edeş

Federico García Lorca, 1898'de Granada yakınlarında doğdu. Çağının en büyük şair ve oyun yazarlarından biri olarak kabul edilir. Şiirleri ve oyunları kendisinden sonraki kuşakları da derinden etkiler. 1936'da İspanya İç Savaşı sırasında kurşuna dizilir. *Kanlı Düğün*, *Yerma*, *Bernarda Alba'nın Evi* adlı oyunları dünya tiyatrosunun köşe taşları arasında yer alır.

Ümit Edeş, 1976 Ankara doğumlu. Hacettepe Üniversitesi Felsefe Bölümü mezunu. Ankara'da yaşıyor.

Çeviri Eserleri:

- *Derrida Sözlüğü*, Charles Ramond (Say Yayınları, 2011)
- *Sokak Lambalarının Meleği*, Sean Moncrieff (Tünel Yayınları, 2014)
- *Gece Yürüyüşü*, Charles Dickens (Kafka Kitap, 2015)
- *Kelebeğin Kötü Büyüsü*, Federico García Lorca (İmge Kitabevi Yayınları, 2016)

Federico Garc a Lorca

Kelebeğin Kötü Büyüsü

İKİ PERDE VE BİR PROLOGLU OYUN
(1919)

İspanyolca Aslından  eviren: Ümit Edeş

İmge Kitabevi Yayınları
Genel Yayın Yönetmeni
Şebnem Çiler Tabakçı

ISBN 978-975-533-831-6

Orijinal Adı
El Maleficio de la Mariposa

© İmge Kitabevi Yayınları, 2016

Tüm hakları saklıdır.
Yayıncı izni olmadan, kısmen de olsa
fotokopi, film vb. elektronik ve mekanik
yöntemlerle çoğaltılamaz.

1. Baskı: Ankara, Şubat 2016

Editör
Elif Çongur

Düzelti
Başak Koramaz

Grafik Tasarım
Ash Sezer

Dizgi ve Sayfa Düzeni
Yalçın Ateş

Baskı ve Cilt
Pelin Ofset Tipo Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Tel: 0 (312) 395 25 80
Sertifika No: 16157

İ m g e K i t a b e v i
Yayıncılık Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Konur Sok. No: 17/2 Kızılay 06650 Ankara
Tel: (0312) 419 46 10 - 419 46 11
İnternet: imge.com.tr • E-Posta: imge@imge.com.tr
Yayınevi Sertifika No: 11546

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Kişiler

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ
BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ
HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA
BAYAN AZAMET, *Silvia'nın annesi*
KELEBEK
HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN,
 Bayan Hamamböceği'nin oğlu
AKREPÇİK DALKESER
BİRİNCİ ATEŞBÖCEĞİ
İKİNCİ ATEŞBÖCEĞİ
ÜÇÜNCÜ ATEŞBÖCEĞİ
AZİZE HAMAMBÖCEĞİ
MUHAFAZ HAMAMBÖCEĞİ KADINLAR
İKİ HAMAMBÖCEĞİ KIZ

Prolog

Baylar: Dinleyeceğiniz oyun alçakgönüllü ve tedirgin edici, aya tırmanmak isteyip de ancak kendi yüreğini tırmalayan buruk bir oyundur. Aşk ki insanın yaşamında alayları, düş kırıklıklarıyla yaşanır, buradaysa yaşamın çok zaman önce mesut bahtiyar olduğu börtü böcek dolu gizli bir çayırdaki yaşamdır. Böcekler memnundular, çiy damlalarını sessizce içmekle, minik yavrularını kendi tanrıların kutsal korkusuyla yetiştirmekle uğraşıyorlardı. Birbirlerini alışkanlıktan, tasasızca seviyorlardı. Aşk, ilk böceğin Tanrı'nın ellerinden aldığı eski ve zarif bir mücevher gibi babadan oğula geçiyordu. Çiçek poleninin kendini rüzgara teslim ettiği dinginlik ve kesinlikle ıslak otların altında aşkın tadını çıkarıyorlardı. Ama bir gün... bir böceğin bu aşktan öteye gitmek isteyeceği tuttu. Kendi yaşamının çok uzağında olan bir görünüme tutuldu... Kirlere çıkan az sayıdaki insandan bir şairin yosunların üstüne bırakmış olduğu bir şiir kitabını büyük güçlkle okudu belki ve "seni seviyorum, imkansız kadın"la zehirlendi. Bu nedenle sizlerden şiir kitaplarınızı asla çayırlarda bırakmamanızı rica edece-

ğim, çünkü böcekler arasında büyük yıkımlara neden olabilirsiniz. Yıldızların neden birbiri ardına geçip gittiğini soran şiir, yeni yetme ruhlar için çok zararlıdır... Bu aşık böceğin öldüğünü söylemeye bile gerek yok. Ölüm, Aşk kılığına girdiği için tabii! Dua kitaplarında resmini gördüğümüz tırpan taşıyan koca iskelet, kaç defa kadın biçimi alıp bizi kandırmış ve bize karanlıklarının kapılarını açmıştır! Çoğu kez onun kafatasının boş mağaralarında çocuk Cupido'nun uyuduğu görülür. Kaç eski hikayede bir çiçek, bir öpücük ya da bir bakış hançerin korkunç işini görmektedir! Kurumuş kanatlarını koltuk değnekleriyle tutarak çayırda gezen, yüce Shakespeare'in bir kitabından kaçmış yaşlı bir orman perisi bu gizli hikayeyi bir sonbahar akşamı sürüler gittiğinde şaire anlatmış, şimdi de şair size bunu kendine özgü hüznüyle örtetek tekrar anlatıyor. Ama başlamadan önce size, yaşlı perinin o sonbahar akşamı şaire sürüler gittiğinde yaptığı ricanın aynısını yapacağım. Otların arasında tatlı tatlı gidip gelen bazı tertemiz ve pırl pırl böcekler neden midenizi bulandırıyor? Ve onulmaz günah ve kötülüklerle dolu siz insanlar sabahın ısıcında güneşlenerek çayırda sessiz sessiz gezinen güzelim solucanlardan neden tiksiniyorsunuz? Doğanın en alt seviyesindeki hor görmeye ne hakkınız var? Taşı ve solucanı sonsuz sevmezken Tanrı'nın krallığına giremezsiniz. Yaşlı peri şaire şunları da söylemiş: "Çok yakında hayvanların ve bitkilerin krallığı gelecek; insan Yaratıcısını unuttur, hayvan ve bitki ise onun ışığına çok yakındır; şair, insanlara de ki aşk yaşamın tüm düzlemlerinde aynı yoğunlukla doğar, rüzgarda sallanan yaprakla uzakdaki yıldız aynı ritme sahiptir ve gölgelikteki pınarın söylediği sözleri aynı tonla deniz de tekrarlar; söyle in-

sana, saygılı olsun, Doğada her şey eşittir!” Yaşlı peri başka da hiçbir şey söylememiş. Şimdi oyunu dinleyin. Bu böceklerin küçük insanlar gibi, yeniyetmeler gibi konuştuklarını duyunca gülersiniz belki. Ve eğer ondan derin bir ders çıkarırsanız gidin ormana koltuk değnekli yaşlı periye teşekkür etmek için, sessiz bir akşam, sürüler yerlerine dönmüşken.

Birinci Perde

Sahne büyük bir servinin koyu gölgesi altında yeşil ve gösterişsiz bir çayırı temsil eder. Neredeyse görünmez bir küçük patika, otların üzerinde ince bir arabesk desen çizer. Küçük çayırın ilerisinde çevresi göz kamaştırıcı zambaklar ve birkaç mavi taşla çevrili küçük bir su birikintisi... Tertemiz şafak vaktidir. Ve bütün çayır çiyle örtülüdür. Yolun kenarında minicik düşsel bir köy gibi böceklerin yuvaları görülür. BAYAN HAMAMBÖCEĞİ süpürge şeklinde bir küçük demet otlarından çıkar. Henüz genç ve ıslık ıslıkken bir süre oturduğu bir evde yediği bir süpürge darbesi sonucu kaybettiği bir bacağı eksik çok yaşlı bir hamamböceğidir. Şafağın heybetli tokmakları ufkun soğuk madeni levhasını kızıla çevirir.

SAHNE I

Bayan Hamamböceği ve Büyücü Hamamböceği

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Çayırda görünür*)

Tertemiz mis gibi sabah!

Şafağın ilk ağartısı pırl pırl.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ. (*Yıldızlı kağıt kûlahı ve
kuru yosundan mantosuyla*)

Tanrı seni kutsasın sevgili komşum!

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Nereye böyle hanımefendi, bu çiyde?

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Rüyamda bir çiçektim

otlara gömülmüş.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Nasıl olup da bu rüyayı görüyorsunuz?

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Rüyamda tatlı çiy damlaları
aşkın dudaklarıydı bana öpücükler veren
ve koyu elbisemi yıldızlarla dolduran.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (Aksî)

Ama düşünün ki hanımefendi, şiirde...

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ. (Üzüntülü)

Ah Bayan Hamamböceği, ne söyleyeceksiniz siz?

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Zaturre olabilirdiniz
aklınız maklınız da kalmazdı ortada.
Hepimiz de çok üzülürdük.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Ruhumda büyük bir hüzün var komşucuğum!

Dün akşam bir kırlangıç bana dedi ki:

“Bütün yıldızlar sönecek.”

Tanrı uyuyor ve meşelikte

tir tir titreyen bir kızıl yıldız gördüm

kocaman bir gül gibi yaprakları dökülen.

Yok olduğunu gördüm onun

ve duydum çöktüğünü

yüreğime

gecenin.

“Ağustos böceği arkadaşlar-diye bağırdım-görüyor
musunuz yıldızları?”

“Bir peri öldü”, diye cevap verdiler.

Eski meşelikteki ağaç gövdelerine yaklaştım

ve toprak ve deniz perisinin ölüsünü gördüm.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Kim öldürür ki onu?

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Aşk öldürdü onu.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Bakın nasıl söküyor şafağın ağartısı.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Peki sevgili oğlunuz, o nasıl?

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

İyi.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Dün onu üzüntülü gördüm.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Ben de fark ettim:

aşık olmuş.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Silvia'ya herhalde.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Ona sorarsan, asla elde edemeyeceği bir şeye.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Şair olacak o, hiç şaşmam valla:

babası da şairdi.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Büyük hayal kırıklığına
uğrattı beni.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Esashı adamdı vesselam!

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Hadi canım, indirirdi sırtıma sırtıma.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Ama ambarı hep dolu tutardı.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Bu iyi adam olmaya engel değil ki.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Neyse, bırakalım şimdi, ben çok severdim onu.
Ya şu topal bacağıın?

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Dün gece baktım da
pis pis acıması acayip sinir ediyor beni.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Papatya yaprakları koyun:
çiyle yıkayın ve yürümeyin; alın
karınca kafasından şu kutsal tozları,
geceleyin naneyle alın bunları.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Dostum,

yüce Hamamböceği razı olsun sizden
ve çiçeğe dönün düşlerinizde.

(*Dalkavukça*)

Bırakın gamı kederi;
Hayat güzel, kaç günümüz var şurda,
ve tam da şimdi çıkarmalıyız tadını.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ. (*Rüyada gibi*)
Bütün yıldızlar sönecek.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Düşünmeyin bunu, bilgin komşum,
şafağın bize getirdiği neşeye bakın.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.
Ah, şu meşeliğin yakınında gördüğüm şey!

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Düşünmeyin onu, gidin yatın siz...

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ. (*Sert bir geçişle gerçekliğe döner*)

Çayır sessiz,
Çiy bile gitti bilinmez göğüne,
uğuldayan rüzgar
bize kadar geliyor mis kokusuyla.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Siz de mi şairsiniz, bilgin komşum?
Biz yoksullar için mutfağımız

yeter de artar bile.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Bayağılaşma.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Biraz gücenmiş*)

**Benim sınıfımda hepimiz biliriz şarkı söylemeyi
ve çiçekleri emmeyi. Ne sanmıştınız!**

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Tevekkeli sopalamıyormuş kocan seni;

Mutfak ve şiir bir arada olabilir.

Hoşça kal dostum, ben gidip biraz dinleneyim.

(*Gider*)

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Işık size yol göstereyin.

Gidip süpüreyim

kapımı şafak meltemiyle.

(*Şarkı söyleyerek süpürmeye koyulur*)

Bir küçük solucan ilan etti bana

aşkını dün akşam;

ben sevmem onu olmadıkça

iki kanadı ve dört ayağı.

Bayan Hamamböceği ve Hamamböceği Kız Silvia

Sahnenin sol tarafından kibirli ve açıkgöz HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA gelir. Kendi itici böcek sınıfı içinde SILVIA büyüleyicidir; siyah kehribar gibi parlaktır ve bacakları çevik ve incedir. BAYAN AZAMET'in kızı olup bir yaşını geçmiştir ve köyün gözdesidir. Elinde güneş şemsiyesi niyetine tatlı tatlı oynadığı küçük bir papatya vardır ve başında zarif bir şekilde taşıdığı hanım böcek başlığı bulunmaktadır

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Erkencisiniz ha,
büyüleyici ve güzel kız.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Bana kız mı dediniz? Çok oldu
ben okulu bitireli .

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Rahatsız mı oldunuz size kız
dememden? Küçük hanım derim madem
ya da küçük hanımefendi.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*İşveyle*)
Yok canım.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Neyiniz var?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Üzüntüler içindeyim
kimseler bilmez derdimi.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Bu kadar gençsiniz ama bu kadar da üzgünsünüz ha.
Şu ihtiyar Büyücüye iyi gider anca
üzüntü! Ama siz daha
toysunuz çok
ve hiçbir eksiginiz de yok.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*İçtenlikle*)
Bu diyardan başkasını görmedim.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Düşünceli*)
Bilgin hanım size
yıldızlar söner mi dedi
öldüğü için bir peri
ya da işte bilmem... ne dedi ki?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Bana hiçbir şey söylemedi.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
O zaman
ne diye üzölüp de

yiyip bitiriyorsunuz kendinizi?
Neye sıkılıyor canınız?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Ah nineciğim!

Yüreğiniz yok muydu sizin
gençken? Size desem ki
bûsbûtûn yüreğim ben...

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Öfkeyle atılarak*)

Hepiniz de şairsiniz maşallah
habire bununla uğraşmaktan
işî gücû boşluyorsunuz,
evinizi bok götürüyor
ve ikiyüzlüsünüz hepiniz
dışarda yatarsınız
Allah bilir kiminle.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Sabır

gerek insana bu laflarınıza karşı.
Bana hakaret ediyorsunuz.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Amacım size hakaret etmek
değil, kızım Silvia.

Bana büyük sıkıntı veriyor
seni üzüntülü ve yalnız görmek
böyle yok yere.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Nedeni var dertlerimin.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Sevecen*)
Ben giderebilir miyim bunları canım?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Dertlerim o kadar derin ki
şu göl misali.

(*Kederle*)

Nerede su
durgun ve taze
dindirecek olan
çaresiz susuzluğumu?

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Korkuyla*)
Silvia, sakın olun lütfen;
kendinizi toplayın, aklınızı başınıza alın.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*Papatyayı yere atar*)
Çayırdaki hangi
patikadan
başka dünyaya giderim
sevileceğim?

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Canlı*)
Bu imkansız, Silvia.
Delirmişsiniz siz.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Bana kalıyor
ağlayacak çok zaman.
Kuma gömeceğim kendimi

görmek için yakışıklı bir sevgilinin
aşkıyla beni oradan çıkarmasını.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

İyice sevdalanmışsınız siz,
anlaşıldı. Ama bizim zamanımızda
biz genç kızlar istemezdik
yavukluyu böyle avaz avaz,
konuşmazdık da mesellerle
böyle senin gibi. Utanma
sıkılma denen bir şey vardı
şimdikilere göre. Anlatılır,
çok mübarek bir titiz hanım
sebatla bekar kalıp
altı sene yaşayan. Ben
iki aylığım ve şimdiden ihtiyarladım.
Sırf evlendiğim için! Aaah ah!

(Gözyaşlarına boğulur)

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (Çok romantik)

Aşk, kim tanır seni!
Diyorlar ki tatlı ve siyahmışsın,
küçücük kanatların siyahmış,
kabuğun siyahmış
yıldızsız gece gibi;
gözlerin zümrüttenmiş,
bacakların menekşeden.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Sen şu cırcır böceğinden de delisin
oradaki ininde tanıdığım,

kendini ilan eden
büyük sihirbaz ve peygamber diye.
Zavallı bedbahtın tekiydi;
bana reçeteyi verdi
a ka  are olarak.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*Merak eder*)
Ne diyor reçete?

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
İndir açıkların
kafasına iki sopa
ve sakın bırakma
devrilsinler otların üstüne.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
 aka yapıyorsunuz bayan.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Silvia, kim  aka yapmaz ki
görüp de güzelim bir genç kızın
böyle budalalıklar yaptığını?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*Kendi kendine*)
Bilmiyor ki o ludur
benim sevdiğim.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Dikkatli
konuşuyorsunuz tabii
sizi  zen neden konusunda.

Nerede peki sevdiğiniz?
Çok mu uzakta?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
O kadar yakında ki
soluğunu bana getiriyor rüzgar.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Köyden bir delikanlı ha!
Siz de az değilmişsiniz.
O da sizi seviyor mu peki?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Benden nefret ediyor.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Şu işe de bakın, sizin gibi zengin birinden ha!
Bizim zamanımızda...

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Prenses
hiç gelmeyecek, onun beklediği.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Ne biçim adammış bu?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Bayılıyorum
onun küçücük bedenine ve gözlerine
hayalci şair gözlerine.
Bir sarı ben var
sağ bacağında,

güzelim uçları da
sarı, antenlerinin.

BAYAN HAMAMB CEĞ .
Şu işe bak! Bu benim oğlum.

HAMAMB CEĞ  KIZ SILVIA.
Onu çılgınca seviyorum!

BAYAN HAMAMB CEĞ . (*Rüya görür gibi*)
Kız zengin. Amma da kalın kafalılık
bu acayip yaratığınki!
Kızı ona zorla sevdireceğim!

(*Acıyla ve hissetmediĐiŐeyi hissediyormuŐ gibi*)

Ah, nasıl da acı  ekiyorsunuzdur!

(*Kendi kendine*)

Şahane gelirleri var!
Zavallı evladım benim!
Damarlarımdaki kancağız,
seni evlendireceğim oğlumla!

HAMAMB CEĞ  KIZ SILVIA. (*Utanır*)
Tahmin ettiniz.

BAYAN HAMAMB CEĞ . (*Ona őefkatle sarılır*)
Düşün ki
güngörmüŐ biriyim ben
ve senin acını tahmin ettim.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Ah, ne mutluluk! Ne sevinç!

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Son derece yumuşak*)

Sil şu tatlı yüzünü
ve bırak gözyaşcıklarını
bu zambakların dibine.

Gidip çağırayım oğlumu da
görsün seni.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Kraliçesi
olacağım bu yeşil çayırların,
çünkü aşka da sahibim servete de.

Hamamböceği Oğlan,
Bayan Hamamböceği ve Silvia

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN antenlerinin uçlarını ve sağ bacağına zambak poleniyle boyamaktan başka bir şey bilmeyen kibar ve süslü bir gençtir. Öğrencisi olduğu BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ'nden dersler almış, yaşamını belirleyecek büyük bir gizemi bekleyen şair ve hayalperesttir. Ayaklarından -ellerinden- birinde şiir yazdığı küçük bir ağaç kabuğu taşımaktadır. Yanında BAYAN HAMAMBÖCEĞİ, SILVIA'nın servetini sayıp durmaktadır. SILVIA ise kendini papatyayı bir o yana bir bu yana oynatarak cilve yapmaya vermiştir, sonra bir ayağını yüzü üstüne koyup derin derin iç çeker. Güneş ortalığı kavurmaktadır.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Kendi kendine*)

Evlenmem ben anne!
Size bin kere dedim ki
evlenmek istemiyorum.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Ağlar*)

Senin istediğin
bana işkence çektirmek.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Onu sevmiyorum anne.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Mühim değil...

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Aşk olmadan evlenmem ben.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Onun bir kristali var
değerli, bulmuş
bir gece dedesi,
masmavi; düşünmüş
göğün bir parçası olduğunu o da.
Kocaa bir evi var,
ambarı tıka basa dolu.
Baksana şuna, fıstık gibi!
Güzel güzel kur yap ona!
Söyle sevdalandığını
küçük yıldız yüzüne;
saatlerini geçirdiğini
sırf onu düşünmekle.
Evlenmek zorundasın!

(*Yüksek sesle*)

Sırf benim için yap bunu.
Ben yemek yapmaya gidiyorum,
ikiniz burada kalın.

(*Gider*)

Silvia ve Hamamböceği Oğlan

SILVIA papatyayla güneşten korunur ve arzuyla iç çeker. HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN küçük beyaz bir taşın üstüne oturur, ağır ağır antenlerini oynatır.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Ayak-elinde-tuttuğu kabuktan okur*)

Ey tüm çayırı gören kızıl gelincik,
ben de sen gibi güzel olaydım!
Pespembe giysin gökyüzünü boyar
şafak sökende çiylar ağlar.

Sen köyü aydınlatan yıldız,
erkenci mi erkenci kurtçuğun güneşi.
Kör olsun gözlerim seni görmektense
kuru yapraklar ve bulanık renklerle!

Karınca olaydım seni görmek için
incecik sapını koparmadan!
Hep isterdim seni yanı başımda
öpücükler vereyim sana nisan balıyla.

Çünkü ılık tatlılığı var öpücüklerimde
eşsiz tutkumun yaşadığı ateşin;
ve taşıyacakları güne kadar beni kabire
atacak bu yürek senin için habire...

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*Rüya aleminde, kendi kendine*)

Ne tutkulu manzume
bu söylediği!

(*HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN'a döner*)
Çok iyi günler, nasılsın?

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
İyidir, sen?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Ben...
bir şey arıyorum durmadan.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Neyi?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Aşk.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Bulmak çok zor onu.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Yüreğim öpücükleri arıyor.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Bulursun.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Hiç sanmıyorum.
Sen ne zaman evleniyorsun?

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Hayalimi
yıldız aldı
bir çiçeğe benzeyen.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Kolayca kurumaz mı
bir güneş ışığıyla o çiçek?

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Soğuk suyum var
onun ateşini dindirecek.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Peki nerede yıldızın?

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Hayalimde.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*Üzüntüyle*)
Bir gün görürsün.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Ben onun şarkıcısı olacağım:
ona manzumeler söyleyeceğim

tatlı rüzgarın sesiyle.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Hatırlıyor musun o akşamı?

Hani çiçekli patikada

bana demiştin ki: “Seni seviyorum”?

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.

Geçti o günler!

Bugün seni sevmiyorum, Silvia.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*Ağlar*)

Biliyorum.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.

Lütfen,

ağlama n'olur.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Yüreğim acıyor.

(Ah halime! Beni sevmiyor)

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Avutmak için ona yaklaşıp*)

Ağlama artık, Tanrı aşkına!

*(İyice yakınlaştıklarında sokaktan iki küçük, şamatacı
HAMAMBÖCEĞİ KIZ geçer. Birinin elinde kuru ottan
iple bağlanmış bir sinek vardır.)*

HAMAMBÖCEĞİ KIZLAR. (*Yüksek sesle*)

Yavuklu kızla oğlan

e-yoo, e-yoo, ooh...

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Keşke gerçek olsaydı
bu sesin söylediği.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Ağlamasana Silviacığım!

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Yüreğim acıyor.

HAMAMBÖCEĞİ KIZLAR. (*Giderler*)
Yavuklu kızla oğlan
e-yoo! e-yoo! ooh!

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Ah halime, bedbaht başıma!

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Ne üzücü durum!

Akrepçik Dalkeser, Hamamböceği Oğlan,
Bayan Hamamböceği ve
Ardından Bayan Azamet

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN, AKREPÇİK DALKESER'in geldiğini görünce aceleyle HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA'dan ayrılır. AKREPÇİK ormanda yaşayan ve kafayı çekmek için sık sık köye inen yaşlı bir oduncudur. Doymak bilmez bir obur ve kötü bir kişidir. İçkili sesle konuşur.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Sil gözyaşlarını.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Gidiyorum.

AKREPÇİK. (*Sarhoş kafayla şarkı söyleyip sendeleyerek gelir*)
Ne tatlıdır toplamak
neden küçücük yaprak.
Tak taka tak.

(*Korkunç kiskacıyla kafasını kaşır*)

Kafamda sürüler tepiniyor.

(*Şarkı söyler*)

Tak taka taka tak.

(*HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN'a döner*)

Selam evlat!

(*SIL VIA'ya doğru kiskacını komik şekilde oynatır*)

Ah altesleri!

Aziz Hamamböceği sizden razı olsun!

(*Diğer iki kişi çok rahatsız olmuşlardır*)

Rahatsız ettik herhalde, efendilerim,

bu çiçekli çayırda ha?

Aşktan mı bahsediyordunuz

ve yuva kurmaya mı çalışıyordunuz?

Rahatsız ettiysem gideyim ben,

(*Pis pis göz kırpar ve kiskacıyla HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN'ın karnına vurur*)

ki siz de öpüşebilin.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Çok öfkelenir*)

Kalabilirsin.

AKREPÇİK.
Kalayım bari.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Ne densizlik!

AKREPÇİK.
Tatmak
aşkı baharında.
Sen şairsin, görmüşsündür
tohum ekimi nasıldır.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Kızgın*)
Kes be.

AKREPÇİK.
Ne dedik şimdi yahu...
Ağzımızı da mı açmayalım!
Aile terbiyesi görmüşüz biz,
zeytin dallarının ortasında...

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*Çok üzgün*)
Ah!

AKREPÇİK.
Neyiniz var, esmer güzelim?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Hiçbir şey.

AKREPÇİK.
Hiç mi? Hayret valla!

Kaynananız mı hır çıkarıyor?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Salak!

AKREPÇİK. (*Çok ciddi*)
Alistograsinin de
kendine göre sıkıntıları var.
Benim felsefem bu
neler geldi başıma, o-hoo
şu koca ömrümde.
Fakirim ama namusluyum.
Diyelim ki sarhoşum?... Anladık, tamam:
Herkes sarhoş olmuyor mu?
Ben zararsız bir ihtiyarım.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Kendi kendine*)
Kepaze herif.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Obur herif.

AKREPÇİK.
Kimin
yoktur ki kusurları?
Yemeyi çok severim,
ama iyi de biriyim.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Sus da ormanına git.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Bizi yalnız bırak, kardeş.

AKREPÇİK. (*Usanmadan zevkle böbürlenir*)

Daha şimdi bir solucan yedim

leziz, yumuşak ve tatlıydı, dolgun mu dolgun!

Yanında da yavrusu vardı, mini minnacık,

(*SILVIA ve HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN dehşete düşerler*)

onu yemek istemedim, midemi bulandırdı.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Aziz Hamamböceğim!

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.

Ne diye zarar veriyorsun millete?

AKREPÇİK. (*Heyecanla, onu duymadan*)

Yavruyu yemedim çünkü memedeydi daha.

Büyükleri severim ben, bilirsiniz ya!

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.

Cani!

Görmüyor musun alçak, bir yuvayı yıktın

besleneyim diye kurtçuğu öldürerek.

AKREPÇİK.

İstersen bir de göğsümü yumruklayayım da

Aziz Hamamböceği beni affetsin.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.

Öldürmek

onun affetmediği en büyük günahdır.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Vah zavallı anasız yavru kurt!

AKREPÇİK. (*Alaycı*)

Vah benim şairlerim!

Derisinin ne tatlı olduğunu bir bilseydiniz!

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.

Kafamı kızdırıyorsun!

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*Sertçe*)

Ne kepaze!

AKREPÇİK. (*Böbürlenir*)

Dilinize sahip olun,

zaten ikiniz de çok yenilesisiniz.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ. (*Koşup BAYAN HAMAMBÖCE-
Ği'nin evine sığınır*)

Ne korkunç!

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Korkudan buz kesip otur-
duğu taşın arkasına gizlenir*)

Akrepçik!

AKREPÇİK.

Yerim

etinizi ve kalırım

böyle tostombul.
Ama korkmayın, benim
saygım vardır eski
dostlarıma.

(Küçük mağaradan BAYAN HAMAMBÖCEĞİ topallayarak ve öfkeyle, SILVIA da ağlayarak ve çok korkmuş halde çıkarlar)

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. *(Bağırarak)*
Seni düzenbaz herif!
Ruhsuz ayyaş seni!
Ne korkutuyorsun çocukları!

AKREPÇİK. *(Tavşan gibi sırttır)*
Sadece şakaydı, bayan.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. *(HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN'a döner)*
Ah canım, ne hale düşmüşsün!
Oğlum! Kepaze herif!
Zavallı Silvia!

AKREPÇİK. *(Kendi kendine)*
Zevkle
yerdim bacaklarını valla.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Alçak!

AKREPÇİK.
Ak saçlarınıza

hürmet ederim, bayan...

(*HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN'a döner*)

Korkma oğulcuğum.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Çok çekingen*)
Korkmuyorum.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Öfkeli. Bir köşede SILVIA'ya*)
İmkansız.

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Beni sevmiyor diyorum.
Bana dedi ki seviyormuş
bir çiçeği.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Budala çocuk!
Ben ona seni sevdirmesini bilirim.

AKREPÇİK. (*Gitgide daha sarhoş, HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN'a*)
Bir bacağı kırılmıştı
ben de onu yedim.
Güzel bir örümcekti.

(*Kahkahalarla güler*)

Öyle lezzetliydi ki!

(Öd  patlamış olan HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN akrep biçimindeki bu panter tarafından yutulma ihtimalinin büyük korkusuyla titrek bir sesle konuşmaktadış)

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.

Nasıl becerdin
onu yakalamayı?

AKREPÇİK. *(HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN'ın üstüne atılır)*
İşte böyle.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. *(Bağırır)*

Anneciğim, beni  ld r yor!

(AKREPÇİK'in elinden kurtulur ve annesine kaçar)

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. *(Ona sarılır)*

Defol alçak haydut!

AKREPÇİK. *(Sendeler)*

Korkmasana be!

(Bu sahne sırasında önceki sahnede bağladığı sinekle geçen HAMAMBÖCEĞİ KIZ görünür. AKREPÇİK onu fark eder, yanına yaklaşır, sineği zorla elinden alıp gövdeye indirir.)

HAMAMBÖCEĞİ KIZ. *(Feryat fıgan ağlar)*

Ah sineğim! Sinek Ğim!

AKREPÇİK.

Oohh, ağzıma layık!

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*BAYAN HAMAMBÖCEĞİ'ne sarılır*)

İmdat, bizi yiyecek!

AKREPÇİK. (*Onları korkutmak için sesini boğuklaştırır*)

Sizi yiycem!

HAMAMBÖCEĞİ KIZ. (*Dehşetle kaçar*)

Anneciğim, korkuyorum!

(*Sahnenin dışından acıma sesleri ve çığlıkları duyulur*)

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.

Bu da nesi?

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Neler oluyor?

(*Kollarında kanadı kırık beyaz bir KELEBEK taşıyan bir grup KÖYLÜ HAMAMBÖCEĞİ sahneye girer. KELEBEK baygın haldedir. Kadın HAMAMBÖCEKLERİ'nin omuzlarında çapa vardır; bazılarında da orak. Onlarla beraber BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ de gelir. Bir araya toplanırlar. AKREPÇİK DALKESER zil zurna sarhoş halde toprağa devrilip sızar.*)

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Zavallı yaralı kelebek!

KÖYLÜ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.
Ölecek.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.
Canı manı kalmadı,
ama kurtulacak.

KÖYLÜ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.
Dev gibi bir servinin tepesinden düştü.
Bir kanadını kırdı.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.
Düşlenen zavallı hayal,
ki sen bilirsin suyun ve çiçeklerin sırrını!
Ne felaket bu gün doğumunda öldüğünü görmek
tatlı kâhin bülbüller sana ağlarken!

KÖYLÜ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.
Onu patikada boylu boyunca serilmiş görmek içimi
sızlattı!

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.
Ne talih bizimki de, iğrenilmek ve üzûlmek!
Bembeyaz ipekten kanatlarını okşamak
ve giydiğin elbisenin kokusunu içine çekmek!

*(BAYAN HAMAMBÖCEĞİ evinden birkaç uzun ve yu-
muşacık ot getirir, BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ bunlarla
KELEBEK'in yaralarını temizler.)*

Uyuşuk bir serviden düşen tatlı yıldız,
ne acı bir şafak gördü gözlerin düşerken?

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.

Ah, ne derin bir sızı duyuyorum ruhumda!

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA. (*Çarçabuk gelen annesi BAYAN AZAMET'e, ağlayarak.*)

Beni sevmiyor, anne.

BAYAN AZAMET. (*Kupkuru*)
N'apalım yani?

HAMAMBÖCEĞİ KIZ SILVIA.
Bir yıldızı seviyormuş artık.

BAYAN AZAMET.
Ne sanıyor ki kendini?
O cafcac ve o çirkinlikle!

(*Başını haşince çevirip gider*)

HAMAMBÖCEĞİ KADINLAR.
Bakın, içini çekti!

HAMAMBÖCEĞİ KADINLAR.
Gözlerini açıyor!

KELEBEK. (*Alçak sesle ve düşler içinde*)
Uçmak
istiyorum, uçmak istiyorum, ip uzun!

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ. (*BAYAN HAMAMBÖCEĞİ'ne*)

Onu senin eve götürelim.
Uykusundan uyanıyor.

KELEBEK.

İplik yıldıza uzuyor
benim hazinem oraya;
kanatlarım gümüşten
yüreğimse altından;
iplik düşlüyor
çınlayan titremesiyle...

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Dikkatlice götürün onu
canını yakmayın.

(HAMAMBÖCEĞİ KADINLAR KELEBEK'i BAYAN HAMAMBÖCEĞİ'nin evine taşırlar. BAYAN HAMAMBÖCEĞİ'ne döner.)

Yıllanmış çiyden ver ona
ve ılık bez koy
ısırgan yakılarıyla
ve zambak poleniyle.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

İyileşecek mi, doktor?

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Hemen düzelir.

Ayrıca ona ay banyosu ve öğle uykusu yazıyorum,
şu yaşlı çiçeklerin gölgeleri arasında.
Girip bir bakalım ona! Şahane bir şey!

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Şahane!

SAHNE VI

Hamamböceği Oğlan, Akrepçik Dalkeser ve Büyücü Hamamböceği

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Gelinciğine doğru*)
Gelincik, demin gizemli yıldızımı gördüm.

AKREPÇİK. (*Çayırda sırt üstü devrilmiş, cehennemin dibindeymiş gibi.*)
Dokuz sinek yedim,
bir kertenkele, bir arı,
bütün bir de kovan.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.
Yüreğim sızlıyor
ta derinimde bir aşkla!

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ. (*Küçük mağaradan çıkar
ve çok ciddi biçimde HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN'ın ya-
nına gelir. Bir elini onun omzuna koyar.*)
Oğulcuğum, kaderin
bu koca kelebeğin kanatlarına bağlı.

Ona arzuyla bakma, sonra mahvolursun.
Bunu sana yaşlı ve bir ayağı çukurda dostun söylüyor.

(Küçük bir çubukla toprağa bir çember çizer)

Bu sihirli çember bunu açıkça söylüyor.
Eğer ona aşık olursan, bittin, ölürsün.
Tüm gece zavallı alnına çöker.
Yitip gideceğin yıldızsız gece.
Akşama kadar iyice bir düşün.

(Gider)

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. *(Don Juanlık taslayarak)*
Kafamda ne var?

Nasıl bir aşk çilesi sardı başıma bu rüzgar?
Neden soldu saflığımın çiçeği,
düşüncemin derununda doğarken öteki çiçek?
Kim olacak çalmaya gelen talihimi
ürkek kanatlı, kakım gibi beyaz?
Hüzün bürüyecek beni karanlık gecede
ve çağıracağım annemi çocukluğumdaki gibi.
Ah, tüm çayırı gören kızıl gelincik!
Sen gibi güzel olaydım.
Dindir şu aşığın üzüntüsünü,
gün doğumu çiyiyle ağlayan.

*(Taşın üstüne oturur ve kafacığı elleri arasında ağlar.
AKREPÇİK DALKESER zorlukla ayağa kalkar ve boğuk
sesiyle bir türkü tutturarak düşe kalka yürür.)*

AKREPÇİK.

**Ne tatlıdır, ah, toplamak
nedenen k       yaprak.
Tak taka tak tak.**

(*Sahne        dolar*)

Perde.

İkinci Perde

Bahçe. Sahnenin dibinde büyük bir sarmaşık çağlayanı vardır ve bütün zemine devasa papatyalar dikilmiş olacaktır. Gerçek bir küçük çiçekler ormanıdır burası. Tiyatronun solunda ve dip tarafın bir kısmında, ağaçlığın içinde kaybolmuş olarak bir kaynak suyu ısıldamaktadır... Tüm bitkiler tam alacakaranlığın hafif ışığının rengini almıştır.

1.Köylü Hamamböceği Kadın
2.Köylü Hamamböceği Kadın

Sağdan mantarların dibinde yaşayan İKİ KÖYLÜ HAMAMBÖCEĞİ KADIN gelir. Çok yaşlıdırlar. Bir tanesi civarda “azize” diye tanınmaktadır.

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ.

Nasıl da canımı sıkıyor, ebeciğim, nasıl da!
Gördünüz mü Hamamböceği Oğlanı çayırda
okurken?

1.KÖYLÜ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

Bir örümcek ağının üstünde salınırken gördüm onu.
Şarkı söylüyordu, hüzünlü mü hüzünlü. Hayal
alemindeydi zahar.
Adam gibi hayatını kazanmayı bilmez ki.

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ.

Çok yakışıklı ve çok sevimli. Büyük şair vesselam!

1.KÖYLÜ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

İşsiz güçsüzün teki!
Adam olan örümcek ağında mı yaşar.

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ.

Ebeciğim,

kimseyi eleştirmeyin der Yüce Hamamböceği!

(Öteki HAMAMBÖCEĞİ antenlerini eğer)

“Yaşamınızı yeni doğmuş ot gibi düşünün ve başkalarının kusurlarını kendinizinkiymiş gibi duyun.

Daha muteberdir katımda şarkı söyleyip oynayanlar yaşamını çalışarak geçirenlerden...

Toprak olunuz ve su olunuz,
gül ağacındaki taç yaprağı ve ağaçtaki kabuk.”

1.HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

Yüce Hamamböceği yemek yemiyor muydu ebeciğim?

(Alayla)

Siz bir aça söyleyin bu lafları.

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ.

Susun!

Ateşten antenli bir iblistir açıklık uzak tutmak gereken...

1.HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

Yemek yiyerek, ha?

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ.

Dua ederek.

1.HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

Beni rahat bırakın, ebeciğim. Pek mübarek ve pek alimsiniz siz,

ama bu hayat için konuşmamış Aziz Hamamböceği...

Hamamböceği Oğlan çalışıp uğraşmazsa,
açlıktan ölecek, bu zekası bu süsü püsüyle.

Ben onun anası olaydım, şöyle bir tuttum mu!

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ.

Dostum,

bir imkansız sevdadydı ki onun son şarkısı
yaralı kelebeğin kanatlarını söylüyordu,
yaraşırdı çiye hint sümbülünün teninden çok.

1.HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

Bu tembel milletin derdi de hiç çekilmiyor!

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ.

Güzel aşığa merhamet edin!

“Başkalarının yaralarını kendinizinkiymiş gibi duyun,
ellerin kederlerini”, der Aziz Hamamböceği.

1.HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

Bana ne canım elalemin derdinden!

Kelebek melek, ne diye aşık olmuş sanki?

Bilmiyor mu onunla evlenemeyeceğini?

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ.

Kar üstünde kara çamur olmalı belki de,

Öyle beyazlaşır ki o dem, bilmezsin nasıl oldu.

1.HAMAMBÖCEĞİ KADIN. (*Enerjik*)
Düşüvermiş zambaklardan.

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ. (*Katı*)
Ebeciğim, ne bileceksin ki.

1.HAMAMBÖCEĞİ KADIN.
Nihayet, şu Hamamböceği Oğlan kaçığın teki.

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ.
Ama nasıl da iyi biri!
Ben dua etmeye gidiyorum, onun için.
Onun şarkısı bana gençlikteki aşkımlı hatırlatıyor.

1.HAMAMBÖCEĞİ KADIN. (*Homurdanarak*)
Gidelim evceğize, gece oldu bile!

AZİZE HAMAMBÖCEĞİ. (*Çok üzüntülü*)
Gidelim!

(İkisi oyukların bulunduğu sarmaşıklar arasına girip sağdan çıkarlar. Artık gece çökmüştür ve papatya ormanı üzerine ayın ilk ışığı düşer. Kaynağın suyu uzaktan tatlı tatlı titreşir.)

Kelebek, Büyücü Hamamböceği,
Bayan Hamamböceği ve
Dört Köylü Hamamböceği Kadın

Sağdan BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ ile HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN'ın anneciği BAYAN HAMAMBÖCEĞİ girer. Hararetli bir şekilde konuşmaktadırlar.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Kelebeğimizin ay banyosu için
bu çayır fevkalade.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.
Balmumundan kanatçıkları
o güzel sabahta oldukları gibi olacaklar
onun gün ışığında ilk kez kanat çırttığı.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.
Şafaktan geliyor. Gezgin bir çiçek o,
dedi oğlum bana dün gece.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.
Çok dikkat edin ona,
dostum Bayan Hamamböceği.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Seven kalbi

tutkulu şarkılar söylüyor ona geceleri.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Aman gözümüzü dört açalım!

(İkisine döner ve çağırır)

Gelin şuraya! Acele yok!

Kanatları yere sürttürmeyin!

Bağlayın antenleri, rüzgar oynatıyor
aman kırılmasınlar. Atlayın şu hendekten!

(BAYAN HAMAMBÖCEĞİ'ne döner)

İşte geldiler, bayan.

*(Kabuklarının üstünde KELEBEK'i taşıyan dört KÖYLÜ
HAMAMBÖCEĞİ KADIN sahneye girer. KÖYLÜ KA-
DINLAR'a.)*

Yavaşça bırakın.

(BAYAN HAMAMBÖCEĞİ'ne)

Ona dövülmüş sinek yağı sürdünüz mü?

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

İki kez yağladım onu.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ. (*Onu inceler*)

Ne görüyor ne de duyuyor.

Gözler ölü, ağız kapalı.

Ak elbisenle hangi diyardan geldin?

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Hatırlar*)

Şafaktan geliyor. Uçan bir çiçek o.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Sen kırık kanatların ve yaralı kalbinle

git aşkın daim olduğu diyarlara.

(*BAYAN HAMAMBÖCEĞİ'ne döner*)

Onu burada ayın altında bırakacağız! Duyuyorum

meşelikteki bu seste üzüntüyü

rûzgarın ruhunda kaybolurken diyen:

'bir peri öldü, toprak ve deniz perisi.'

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ.

Ya keder sarıyor evceğizimi ya ölüm.

Oğlum aşklarını okuyor da okuyor.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Onu hemen Silvia'yla evermek gerek. Eğlenip

kafa dağıtması lazım.

(*Bir KÖYLÜ KADIN'a*)

Kalıp çiçeklerin arasında

uyuyan akça pakçanın rüyalarına göz kulak ol.

İç çekerse bu kutsal dalı yaklaştırsın ona.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Aynı konuya döner*)
Ah doktor komşucuğum! İçime doğuyor,
kötü şeyler olacak.

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ. (*Ona aldırmadan*)
Dikkatli olun! Akrepçik gelmesin ha!

(*BAYAN HAMAMBÖCEĞİ sessizce ağlar*)

Sabır biraz, bayan. Çok evhamlısınız.

BAYAN HAMAMBÖCEĞİ. (*Ağlayarak*)
Bütün, bütün suç kocamda.
Şair olmak kadar berbat şey yok.
Yakmalı hepsini, yakmalı!

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.
Onları unutulmak yakar.

(*Giderler. Sahne boş kalır. MUHAFAZ HAMAMBÖCEĞİ
KADIN bir papatyanın gövdesine dayanır ve orada an-
tenlerini ağır ağır oynatarak hareketsizce kalır.*)

Kelebek ve Muhafız Hamamböceği Kadınlar

KELEBEK. (*Uyanmaya başlar*)
Uçacağım gümüş ufuklara.
Çocuklarım bekliyor beni,
orada, uzak topraklarda,
döndürerek çıkırıklarını.
Ben ruhuyum
ipeğin.
Geliyorum gizemli bir gövdeden
ve gidiyorum bulutlara.
Şakısın örümcek
mağarasında;
düşünsün bülbul
efsanemi;
şışsın yağmur damlası
kayarken ölü kanatlarım üstünde.
Ördüm yüreğimi tenim üstüne
dua etmek için karanlıkta,
ve iki ak kanat verdi ölüm bana,
ama kurudu ipek pınarım.
Şimdi anlıyorum ağdını suyun,

ağıdını yıldızların,
ağıdını dağıdaki rûzgarın,
ve delici vızıltısını
arının.

Çünkü ben ölümüm
ve güzelliğim.

Çayır üstündeki karın dediğini,
yineliyor şenlik ateşi de;
sabah sisinin şarkılarını
söylüyor toprağın altındaki kökler.
Uçacağım gümüş ufuklara;
çocuklarım bekliyor beni.
Şakısın örümcek
mağarasında;
düşünsün bülbül
efsanemi;
şaşsın yağmur damlası
kayarken ölü kanatlarım üstünde.

(KELEBEK kanatlarını ağır ağır oynatır)

SAHNE IV

Kelebek, Akrepçik Dalkeser ve Muhafız Hamamböceği Kadınlar

Sağdan AKREPÇİK'in çok hoş kısı kacı görünür.

AKREPÇİK.
Zengin kokusu
taze etin
geldi bana.

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN. (*Öfkeli*)
Yürü git!

AKREPÇİK.
Bırak göreyim!

(*Yaklaşır*)

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.
Defol ormana, sarhoş!

AKREPÇİK.
Keşke sarhoş olsaydım!

Yemiştim bile
onun kanatlarını.

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.
Utanmaz!
Defol bu ormandan!

AKREPÇİK. (*Yalvarır*)
Bir lokmacık bari
yaranın ordan!
Anten ucundan!

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN. (*Hiddetle*)
Hemen defolmazsan
çağırırım arkadaşlarımı
gebertiriz seni!

AKREPÇİK. (*Ciddi*)
Dinle,
eğer yaşlı olmasaydım
yutardım alimallah
leziz kafanı!

(*AKREPÇİK KELEBEK'i ısırmak için hızla yaklaşır*)

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN. (*Telaşla*)
Bağırırım bak! Defol!

(*KELEBEK kımıldar*)

Bak, uyandıracaksın onu!

AKREPÇİK. (*Zıplayıp kahkahalarla güler*)

Ne diyor hanımcık,
iştah açıcı ve körpe?

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN. (*AKREPÇİK'e vur-
maya çalışır*)

Yettin artık be!

AKREPÇİK. (*KELEBEK'in çok yakınında, kısılcasını
açar.*)

Hele bir yaklaş bakalım!

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN. (*Büzülür*)

Koşun hey, onu yiyecek!

AKREPÇİK. (*Geri çekilir*)

Kes ulan pis Hamamböceği!

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

Hemen defol evine!

AKREPÇİK. (*Pis pis şarkı söyler*)

Gidiyorum oyuğuma
on sinek yemeye.

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN. (*Öfkeyle onu itti-
rir*)

Defol!

AKREPÇİK. (*Eğlenir*)

Fena da bir akşam yemeği değilmiş!

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

Seni adi şerefsiz!

AKREPÇİK. (*Gider*)

Sen de kaçık kız kurususun!

(*MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN'ın tepesi atar, KE-
LEBEK'i incelemek için yaklaşır, sonra yerine döner.
AKREPÇİK'in içkili sesinin ısıra ısıra gitgide uzaklaştığı
duyulur.*)

1.Ateşböceği, 2.Ateşböceği
3.Ateşböceği, Kelebek ve
Muhafız Hamamböceği Kadınlar

Otların arasında bir grup ATEŞBÖCEĞİ parıldar. Ağır ağır ilerlerler.

1.ATEŞBÖCEĞİ.
Artık içebiliriz
çiy.

2.ATEŞBÖCEĞİ.
Demin gölde gördüm
süsenlerin titrediğini.
Yakında düşer otların üstüne,
kutsal ve dupduru.

1.ATEŞBÖCEĞİ.
Dallardan mı düşecek
yoksa soğuklar mı getirecek onu?

3.ATEŞBÖCEĞİ.
Hiç anlayamayacağız
bilinmeyeni.

Söndü bile ışığım;
ihtiyar ve güçsüzüm ben,
ve görmedim indigini
dallardan çiyin.

2.ATEŞBÖCEĞİ.
Fıskıracak topraktan.

3.ATEŞBÖCEĞİ.
Yaşlı bir bilge demişti ki:
“İçin tatlı damlaları,
berrak ve dingin,
asla sormadan
nereden geldin?”

1.ATEŞBÖCEĞİ.
Tatlandırır aşkı
bu damlalar.

3.ATEŞBÖCEĞİ.
Biz yaşlılar
biliriz ki aşk
çiye benzer.
Çektiğin damla
dönmez çayıra;
tıpkı aşk gibi kaybolur
unutuşun huzurunda.
Ve yarın, başka damlalar
parlayacak otlarda
bir de bakmışsın ki
artık çiy değiller.

1.ATEŞBÖCEĞİ.

Bırakalım üzüntüyü...

2.ATEŞBÖCEĞİ.

Körelde kadim ışıgım.

1.ATEŞBÖCEĞİ.

... arayarak aşkı
gidelim buralardan.

2.ATEŞBÖCEĞİ.

Şimdi göreceğim parıldadığını
yapraklarla toprağın.

1.ATEŞBÖCEĞİ.

Serpintilerden oluşuyor
çayırlar.

*(KELEBEK'in iyice yakınına gelmişlerdir; KELEBEK on-
ları duyar ve düşteymiş gibi konuşur.)*

KELEBEK.

Duydum
berrak damlaların nasıl
tatlı tatlı konuştuklarını,
anlatarak sırlarını
sonsuz tarlaların.

3.ATEŞBÖCEĞİ. *(Birden döner)*

Damlalar konuşmaz asla;
doğarlar besini olarak
arılarla solucanların

ve yoktur ruhları.

KELEBEK.

Konuşur kum tanesi
ve ağaçların yaprakları,
ve hepsinin de
vardır kendi yöntemleri;
ama bütün sesler,
ve duyduğun bütün şarkılar,
değişik şekilleridir
tek bir şarkının. Bir iplik
götürecek beni ormanlara,
yaşamın görüldüğü.

3.ATEŞBÖCEĞİ.

Sen bir peri misin yoksa?

KELEBEK.

Bilmiyorum neydim ben;
söktüm yerinden yüreğimi
ve ruhumu ağır ağır;
şimdiyse zavallı bedenim
öldü gitti, bomboş.

1.ATEŞBÖCEĞİ.

Sen de aşkı tat,
sabah oluyor çünkü.
İç sevinçle
çiy damlalarını!

KELEBEK.

Aşk nedir bilmem ben,

hiçbir zaman da bilmeyeceğim.

1.ATEŞBÖCEĞİ.

Öpücüktür aşk
yuvanın sessizliğinde,
yapraklar titreşirken
bakarak suda kendilerine.

KELEBEK.

Kanatlarım kırık
bedenim soğuk.

1.ATEŞBÖCEĞİ.

Ama öpücük verebilirsin
antenlerini de oynatabilirsin.

KELEBEK.

Ah, ağzım yok ki!

1.ATEŞBÖCEĞİ.

Elbisen güzel!

KELEBEK.

Siz yıldız mısınız?

1.ATEŞBÖCEĞİ.

Bir aşığı arıyoruz
ve gidiyoruz aşkla
sarhoş, bu yoldan.

KELEBEK.

Aşk nedir bilmiyorum ben.

Neden bölüyorsunuz uykumu?

2.ATEŞBÖCEĞİ.

Seni rahat bırakıyoruz!

Çok mutlu ol!

KELEBEK.

Gümüş iplik

tarlalara gidiyor

yaşamın görüldüğü...

(ATEŞBÖCEKLERİ yorumlar yaparak çekilirler)

1.ATEŞBÖCEĞİ.

Peri herhalde?

2.ATEŞBÖCEĞİ.

Bedeni

uykuda.

1.ATEŞBÖCEĞİ.

Korkutuyor beni onu görmek

bembeyaz ve yapayalnız.

3.ATEŞBÖCEĞİ.

Bir kelebek o

soğuktan yarı ölü.

2.ATEŞBÖCEĞİ.

Ne büyük bir gizem!

Biz tarlamıza gidelim.

3.ATEŞBÖCEĞİ.

ve çağırsın aşkı
tutuşmuş bedeniniz!
Sarmaş dolaş olabilecek,
o cesur aşıkla!

1.ATEŞBÖCEĞİ. (*Şaşıırır*)

Niye dedi ki o,
çiy damlaları konuşuyor diye?

(*ATEŞBÖCEKLERİ giderler*)

Kelebek, Hamamböceği Oğlan ve Muhafız Hamamböceği Kadınlar

Öteki HAMAMBÖCEĞİ KADIN sahnede birkaç kez dol-
laşır. HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN çok sevimli biçimde sa-
nılarla süslü halde görünür. Yüzü kederli ve yaşlıdır.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*Tumturaklı biçimde*)

Yapraklar ve çiçekler
kuruyup soluyorlardı.
Sessizliği içindeydim
sabahın.

KÖYLÜ HAMAMBÖCEĞİ KADIN. (*Kızgın*)

(Hah, tam da bulduk şimdi
bize lazım olan şeyi.)
Zambaklarla süslenmiş bir de
onu aşık etmek için.

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN.

Sessiz dizelerimin mesut zamanıydı,
ama kapıma bir peri
geldi saydam karlar giyinmiş
almak için ruhumu elimden.

Ne yapacağım bu çayırarda aşksız busesiz?

Sulara mı atayım kendimi?

Ama düşünüyorum annemin düşlerindeki dünyayı

bu dallardan çok ötede bir sevinç dünyası,

bûlbûllerle ve sonsuz çayırlarla dolu:

Çiy dünyası,

aşkın bitmediği.

Ya olmasaydı Aziz Hamamböceği? Ne amacı

olurdu ölümcül kederimin? Dalların üstünde,

bizi gözetmiyor mu bizi kılan

tüm yaratılanlardan üstün?

KÖYLÜ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.

Ne yazık!

İyice fittırmış valla!

Kelebek, Hamamböceği Oğlan,
Muhafız Hamamböceği Kadınlar ve
Büyücü Hamamböceği

HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN. (*KELEBEK'e yaklaşıp*)
Uyuyor mu bu çayırın akça pakça kraliçesi?
Çiyin süsleyip püslediği?
Otların sırrını bilen
ve suların şarkısını?

(*KELEBEK cevap vermez ve dans eder*)

Cevap vermiyor musun? Duymadın herhalde
tutkulu sesimi?

(*KELEBEK uçmak istiyormuş gibi yapar*)

Uçmak mı istiyorsun? Yukarısı çok karanlık
ve bir kanadın da kırık.
Öpücüklerle sağaltacağım yaralarını
benimle evlenirsen;
ve dostum olan kocaman bir bülbul

uçarak götürecek bizi sabaha.
Direnme uçmakta. Vakit gece. Bak
ne kadar karanlık dallar
ve bizi uyutan ağırlıktır karanlık:
Çok ince ve ezicidir.

(KELEBEK yere düşer)

Sensiz solup gidiyor yüreğim.

(HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN ona yaklaşır)

Dinle sözlerimi.
Düşünme uçmayı dağlara kadar
ve kal benim evimde.
Avlayacağım sen eğlen diye
güzel bir ağustos böceği
ninni söyleyip uyutacak seni geceleri
ve gün ağarıırken
pınardan küçük taşlar getireceğim sana

*(MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN daha iyi duymak
için papatya gövdelerinin arasına girer)*

ve mini mini karıncalar;
ve içeceksin çiy damlalarını
alev alev dudaklarımdan.
Ne gördüm antenlerinde?
Kelebek! Perilerin aynası!
Başka dünyadan bir iek gibisin sen
ya da suyun köpüğü.

(HAMAMBÖCEĞİ OĞLAN, KELEBEK'e sarılır. O da bilinçsizce kendini bırakır.)

Bedenin buz gibi. Gel benimle,
çünkü mağaram sıcak
ve oradan göreceksin yemyeşil çayırın
uzaklarda kaybolduğunu.

(KELEBEK birden geri çekilir ve dans eder)

Kalbin yok mu senin? Yakmadı mı seni
sözlerimin ateşi?
Şimdi kime yanayım dertlerimi?
Ah büyüğü gelincik!
Çayırımın çiynin anası!
Neden, su yazın
serin gölgeler buluyor, karanlığı
gecenin aydınlanıyor da
yıldızların sonsuz kırışımlarıyla
benim ruhum bulamıyor aşkı?
Kim verdi bu sevmediğim gözleri bana
ve bu elleri, tutmaya
çalışan anlamadığım bir sevdayı?
Ve yok olacak yaşamımla!
Kim kaybetti beni karanlıklarda?
Kim buyuruyor kanadım olmaması acısını?

MUHAFİZ HAMAMBÖCEĞİ KADIN.
Ah! Neden bağıırıyorsun bunca Oğulcuğum?
Delirmiş!

BÜYÜCÜ HAMAMBÖCEĞİ.

Ne oluyor?

(---)

(Sahnenin dip tarafından Ateşböcekleri ile içinde Hamamböceği Oğlan'ın bulunduğu küçük gül yaprağını taşıyan birkaç Hamamböceği çıkar ve bunu büyük bir tören havası ve ciddiyetle götürürler. Sahne boş kalır. Her şey olağanüstü biçimde gül rengiyle aydınlanır. Cenaze alayı ağır ağır ilerleyip uzaklaşır.)

Bu küçük oyunun sonu

Federico García
LORCA
Kelebeğin Kötü Büyüsü

Ispanyolca Aslından Çeviren: Ümit Edeş

Sadece İspanyol edebiyatının değil, çağının en büyük şair ve oyun yazarı olarak kabul edilen Lorca'nın ilk oyunu *Kelebeğin Kötü Büyüsü* ilk kez Türkçede.

Lorca'nın 1919'da yazdığı, ilk defa 1920'de sahnelenen *Kelebeğin Kötü Büyüsü* farklı sanat formlarını kucaklayan bir tiyatro metni.

Oyunda, Lorca'nın şairliği ve oyun yazarlığıyla birlikte, resim sanatına duyduğu büyük tutkunun izleri de gizli. Müzikle yaşadığı büyük aşkın izleri de.

Kelebeğin Kötü Büyüsü'nde şafak var, gün ışığı var, ağır ağır inen karanlık var. Büyü var, rüya var, şiirsel uçuşmalar var.

Parlak bir umuttan karanlık bir umutsuzluğa yolculuk var.

Yanılsama var, armoni var, cüret var.

Kelebeğin Kötü Büyüsü'nde ardından gelen kuşakları derinden etkileyen Lorca'nın gençliği var.

İlk oyun heyecanı var.

Bu oyunda, dünya tiyatro tarihinin gözbebeği olan başyapıtların müjdesi var.

imge.com.tr

facebook.com/imge.yayinlari
twitter.com/imgekitabevi
instagram.com/imgekitabevi
periscope @imgekitabevi
pinterest.com/imgekitabevi
google+ imge@imge.com.tr
imge@imge.com.tr

ISBN 978-975-533-831-6

9 789755 338316